

KRISTUS UN MOZUS LIKUMS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Lūk. 2:21-24, 2. Moz. 13:2, 12; Lūk. 2:41-52; Mat. 17:24-27; Jāņa 8:1-11; 5. Moz. 22:23, 24.

ATMIŅAS PANTS:

„Bet, ja jūs neticat viņa rakstiem, kā jūs ticēsit maniem vārdiem?”
(Jāņa 5:46)

Daudzi kristieši ir uzauguši ar stāstiem par Jēzus domājamo negatīvo attieksmi pret jūdu reliģiju, kas ir visai neveiksmīgs pārratums un ir tikai palīdzējis barot antisemitismu cauri gadsimtiem. Jēzus runāja pret ļaunprātīgu reliģijas izmantošanu, bet ne pret pašu reliģiju. Galu galā, Viņš bija tās pamatlicējs.

Patiešām, evaņģēlija ziņojumi par Viņa dzīvi un kalpošanu parāda, ka Jēzus bija uzticīgs jūds, pilnībā ieslīdzis jūdu kultūrā, sākot ar piedzimšanas brīdi līdz pat pēdējam Viņa dzīves darbam cilvēka miesā.

Tāpat kā ikviens lojāls jūds pirmajā gadsimtā, Jēzus pakļāvās Mozus likumam. Uzaudzis lojālu jūdu izcelsmes vecāku mājās, Viņš pilnībā novērtēja savu bagātīgo laicīgo mantojumu, kas bija sakņots dievišķajā aizgādībā. Viņš zināja, ka Dievs pats bija iedvesmojis Mozu uzrakstīt šos likumus ar mērķi radīt sabiedrību, kas atspoguļotu Viņa gribu un būtu kā bāka citām tautām. Viņš uzticīgi turējās pie likuma burta. No apgrauzīšanas līdz pat tempļa apmeklējumam svētku laikā un Viņa attieksmei pret nodokļiem, Jēzus palika nelokāmi uzticīgs sistēmai, kas, kā Viņš zināja, ar laiku tiks piepildīta, pateicoties Viņa nāvei un kalpošanai debesīs.

Šajā nedēļā mēs vairāk aplūkosim likumus, ko Jēzus pats ievēroja.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 12. aprīlī!

Apgraizīšana un svētīšana (Lūk. 2:21-24)

Dievs slēdz derību ar Ābrahāmu, sakot, ka viņš būs tēvs daudzām tautām (1. Moz. 17:4). Kad Dievs slēdza šo derību, 99 gadus vecais Ābrahāms tikai tikko bija kļuvis par tēvu Ismaēlam un vēl nebija piedzīvojis sava apsolītā dēla Īzaka dzimšanu. Tomēr viņš saņēma pavēli apgraizīt sevi un visus vīriešu kārtas pārstāvjus savā saimē. Viņš saņēma norādījumu nodrošināt, lai no tās dienas ikviens dēls, kas piedzims viņa mājās, tiktu apgraizīts astotajā dienā (1. Moz. 17:9-12). Šī zīme bija tik svarīga, ka apgraizīšana notika arī tad, ja astotā diena iekrita sabbatā (3. Moz. 12:3; Jāņa 7:22).

Šī patiesība sniedz mums labāku izpratni par Jēzus dzīves agrīnajiem gadiem. Evaņģēliji parāda, ka Jāzeps un Marija tika izredzēti būt par Jēzus laicīgajiem vecākiem vismaz daļēji tāpēc, ka viņi bija dievbijīgi. Jāzeps ir aprakstīts kā „taisns vīrs” (Mat. 1:19) un Marija, kā rakstīts Bībelē, bija „atradusi žēlastību pie Dieva” (Lūk. 1:30). Kad Jēzus bija astoņas dienas vecs, Viņa vecāki noturēja vārda došanas un apgraizīšanas ceremoniju tieši tāpat, kā neskaitāmi ebreju vīrieši bija piedzīvojuši pagātnē.

Iedomājies, nevainīgs Dieva Dēls, cilvēka veidā būdams, pakļaujas tam pašam rituālam, ko Viņš pats bija iecēlis pirms daudziem gadsimtiem!

Izlasi Lūk. 2:21-24, ņemot vērā 2. Moz. 13:2, 12 un 3. Moz. 12:1-8! Ko vēl šie panti mums stāsta par Jāzepu un Mariju? Ko mēs varam mācīties no viņu piemēra mūsdienās, darbojoties savā jomā? _____

Bībelē ir skaidri pateikts: kad Marija tika izraudzīta par Jēzus māti, viņa bija jaunava (Lūk. 1:27). Tātad, Jēzus bija pirmais bērns, kas „no [viņas] miesas nācis”. Saskaņā ar 2. Moz. 13, visi israēliešu pirmdzimtie (vienalga, vai tas bija cilvēks vai dzīvnieks) bija jāsvētī Kungam. Likums arī izvirzīja par noteikumu 3. Moz. 12:2-5, ka pēc puisīša dzimšanas sievietei bija ceremoniāli nešķīsta 40 dienas (ja piedzima meitenīte, tad 80 dienas). Šī perioda beigās viņai bija jāradās priesterim un jāpienes upuris. Kā dievbijīgi jūdi Marija un Jāzeps pedantiski izpildīja šos Mozus likumā noteiktos pienākumus un nodrošināja to, ka Dieva Dēls nesa derības zīmes savā miesā.

Jūdu svētki (Jāņa 5:1)

„Pēc tam bija jūdu svētki, un Jēzus nogāja uz Jeruzālemi.” (Jāņa 5:1)

Pirmais lielākais svētku periods jūdu kalendārajā gadā ir septiņas dienas ilgjie Neraudzētās maizes svētki, kas sākas ar Pashā. Šie svētki ir piemiņa israēliešu atbrīvošanai no Ēģiptes verdzības, kad nāves eņģelis gāja garām mājām, kuru durvju stenderes bija notraipītas ar asinīm. Evaņģēliji ziņo par trim gadījumiem, kad Jēzus svinēja Pashā (Lūk. 2:41-43, Jāņa 2:13-23, Mat. 26:17-20).

Piecdesmit dienas pēc Pashā bija „Shavout”, ko bieži sauc grieķu vārdā par „Pentecost” (latv. val. – Vasarsvētki). Lai gan Rakstos nav minēts iemesls Vasarsvētkiem, rabīni ticēja, ka tie ir piemiņa Mozus likuma došanai. Evaņģēlijos nav teikts, ka Jēzus svinēja Vasarsvētkus. Tomēr pirms Savas debesbraukšanas Viņš deva padomu Saviem mācekļiem gaidīt Jeruzālemē Svētā Gara kristību (Ap.d. 1:4, 5). Šis notikums notika Vasarsvētku dienā (Ap. d. 2:1-4).

Pēdējais svētku laiks jūdu kalendārā bija Salīdzināšanas diena (Yom Kippur) un Būdiņu svētki. Salīdzināšanas diena nozīmē dienu, kurā nometne tika šķīstīta no grēka un ļaudis bija viens ar Dievu. Būdiņas ir piemiņa laikam, kad Israēlam bija jādzīvo teltīs tuksnesī.

Papildus Mozus likumā noteiktajiem svētkiem jūdiem bija vēl divi svētki par piemiņu Dieva vadībai vēsturē. Pirmie ir „Purim”, kas iezīmē jūdu ļaužu atbrīvošanu no genocīda, kad Estere griezās ar lūgumu pie Persijas ķēniņa. Otrie ir „Hanukah”, kas arī pazīstami kā Tempļa atjaunošanas svētki (Jāņa 10:22), kad svinēja makabejiešu uzvaru pār grieķiem 164. g. p. m. ē.

Protams, Bībeles svētki vismaz kristiešiem jau sen vairs nav saistoši. Tie visi tika piepildīti Kristū. Tomēr mēs varam daudz mācīties, pētot tos un vēstis, ko tie satur, jo tie visi māca par Dieva glābjošo žēlastību un atbrīvošanas spēku.

Lai gan mēs vairs nesvinam šos svētkus, ko mēs varam darīt, lai saglabātu savā sirdī apziņu par Dieva realitāti, par to, ko Viņš ir darījis mūsu labā un ko Viņš lūdz darīt mūs? _____

Jēzus templī

Jaunā Derība nestāsta mums daudz par Jēzus bērnību. Taču viens ziņojums, kas dod lielāku ieskatu, ir Lūk. 2:41-52 – tas ir stāsts par Jēzu un Viņa vecāku Jeruzālemes apmeklējumu Pashā svētku laikā. Pārlasi to un tad atbildi uz jautājumiem:

Kā šis stāsts palīdz ilustrēt konkrēto jūdu raksturu evaņģēlijos, un cik centrāla bija reliģija visā, kas notika? _____

Cik svarīgi ir tas, ka šis gadījums notika Pashā svētku laikā? _____

Cik dienas Jēzus vecāki meklēja Viņu? Ko tev tas atgādina? _____

Lai gan Jēzus bija paklausīgs bērns, Viņa atbilde Saviem vecākiem izklausās gandrīz pēc rājiena. Kādu svarīgu domu satur Viņa atbilde? Ko tas stāsta mums visiem par to, kam vajadzētu būt mūsu dzīves prioritātei?

Izlasī Lūk. 2:51! Ko tas nozīmē, ka Viņš bija tiem „paklausīgs”? Kā šis pants sniedz mums pat vēl lielāku ieskatu pārsteidzošajā Dieva visžēlīgumā mūsu glābšanas labā? Ko tas mums māca par vajadzību padoties īstajā laikā un vietā? _____

TREŠDIENA, 9. APRĪLIS

Nodokļi (Mat. 17:24-27)

Kā jau minēts pēdējās nedēļas tēmā, Mozus likumam bija gan civilā, gan ceremoniālā daļa. Ceremoniālais aspekts nozīmē, ka templis bija jūdu reliģiskās dzīves centrā. Patiesībā ap pirmo gadsimtu templis bija, iespējams, vienīgā atlikusī struktūra, kas jūdiem deva nacionālās identitātes apziņu.

Tempļi, kas atradās Jeruzālemē, Jēzus kalpošanas laikā notika renovācijas darbi. Hērods Lielais bija iesācis grandiozu projektu aptuveni 20. gadā pirms Kristus, un tas netika pilnībā pabeigts līdz pat 66. gadam mūsu ērā. Atzīstot, cik nopietni daudzi jūdi bija ticības jautājumā, romieši ļāva jūdiem iekasēt pašiem savus nodokļus, lai segtu izdevumus, kas bija saistīti ar tempļa uzturēšanu. Ikvienam jūdu vīrietim, kam bija pāri divdesmit, bija jāmaksā pusšekelis, neskatoties uz viņa ekonomisko stāvokli (2. Moz. 30:13, 38:26).

Izlasi Mat. 17:24-27! Ko Jēzus domāja, sakot: „Lai mēs viņus neaizvainotu” (KJV)? Kādu principu mēs šeit atrodam, ko vajadzētu pieņemt arī mums savā dzīvē? _____

Šķiet, tempļa nodokļu iekasētāji ceļoja pa savu teritoriju, lai pārliecinātos, ka ikviens vīrietis izpilda savu ar likumu noteikto pienākumu. Pētera sākotnējā atbilde nodokļu iekasētājiem rada iespaidu, ka Jēzus regulāri maksāja nodokli (Mat. 17:24, 25). Tomēr kā Dieva Dēls Jēzus, šķiet, apšaubīja to, vai Viņam ir jāmaksā nodoklis par Viņa Tēva nama uzturēšanu.

„Ja Jēzus nodokli būtu nomaksājis bez iebilduma, Viņš tiešām būtu apstiprinājis šīs prasības pareizību un tādā veidā noliedzis savu dievišķo izcelsmi. Bet, uzskatīdams par vajadzīgu šo prasību izpildīt, Viņš tomēr noraidīja tās nepareizo pamatojumu. Sagādājot līdzekļus nodokļa nomaksai, Viņš pierādīja savu dievišķo dabu. Tagad atklājās, ka Viņš ir viens ar Dievu un tāpēc nav pakļauts nodoklim kā vienkāršs pavalstnieks.” (E. Vaita „Laikmetu ilgas”, 434. lpp.)

Tomēr Jēzus izvēlējās pakļauties autoritātēm un norādīja, lai Pēteris dabū naudu nodoklim pirmās noķertās zivs mutē. Ar šekeli, ko atrada zivs mutē, pietika, lai samaksātu nodokli gan par Jēzu, gan par Pēteri.

Jēzus maksāja tempļa nodokli, lai gan Viņš zināja, ka varenā celtne drīz tiks iznīcināta (Mat. 24:1, 2). Ko tas mums māca par mūsu pienākumu būt uzticīgiem desmitā un ziedojumu došanā, neskatoties uz to, kādas problēmas, pēc mūsu domām, ir draudzē? _____

Likuma uzspiešana (Mat. 5:17-20)

Kā mēs redzējām, Jēzus bija uzticīgs pilsonis, kas izpildīja Savus pienākumus kā jūdu vīrietis, pat ja Viņa dzīvība bija apdraudēta (sk., piem., Jāņa 7:1, 25, 26; 10:31). Patiesībā Jēzus skaidri parāda, ka Viņa nodoms nebija atcelt "bauslību un praviešus" (Mat. 5:17-20).

Kā tad lai mēs saprotam Jāņa 8:1-11 un Mat. 19:1-9, ņemot vērā 5. Moz. 22:23, 24 un 24:1-4? Kas šeit notiek? _____

Daži farizeji visu laiku centās Jēzu nostādīt kā likuma pārkāpēju (sk., piem., Jāņa 8:6). Kad viņi pieveda Viņam sievieti, kas bija pieķerta laulības pārkāpšanā, viņi izvirzīja šo jautājumu: Mozus saka, ka viņu vajadzētu nomētāt ar akmeņiem. Ko Tu saki? Interesanti, ka Jēzus tiešā veidā neatbildēja uz viņu jautājumu. Patiesībā Viņš apstiprināja Mozus likumu, atbildot: „Kurš no jums ir bez grēka, lai pirmais met akmeni uz viņu!” (Jāņa 8:7) Viņš neteica, ka sievieti nav jānomētā ar akmeņiem; Viņš vienkārši liek šiem cilvēkiem ieraudzīt pašiem savu likuma pārkāpšanu. Pat sievietes atbrīvošana ir saskaņā ar Mozus likumu, jo nav neviena, kas apsūdz, bet, lai spriestu tiesu, vajadzīgi vismaz divi liecinieki (5. Moz. 17:6).

Gadījumā, kas bija saistīts ar šķiršanos un atkārtotu laulību, Jēzus, šķiet, runā pretī Mozus likumam, apgalvojot, ka sākotnēji nav bijis pamatojuma laulības šķiršanai (Mat. 19:4-6). Kad farizeji norādīja uz Mozus pavēli 5. Moz. 24:1-4, Jēzus atklāj visu skaidrāk. Mozus nevienā vietā neizsaka pavēli, ka šķiršanai ir jānotiek. Tomēr cilvēku stūrgalvības dēļ Mozus izteica atļauju šķirties (Mat. 19:8). Tādējādi mēs redzam, ka pat tad, kad Jēzus kritiski izvērtē Mozus likumu, Viņš to nenoliek malā. Jēzus jebkurā gadījumā bija uzticīgs jūds, kas stingri ievēroja Mozus likumus.

Kā mēs mācāmies līdzsvarot taisnību un žēlastību pret tiem, kas, līdzīgi mums pašiem, kļūst grēkā? Ja mēs kļūdāmies, kas mums kā kritušām būtnēm ir neizbēgami, uz kuru pusi ir labāk kļūdīties, un kāpēc? _____

PIEKTDIENA, 11. APRĪLIS

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Lai iegūtu vairāk informācijas par šīs nedēļas tēmu, izlasi E. Vaitas grāmatā "Laikmetu ilgas" nodaļas "Lieveģu svētkos" (447.-454. lpp.) un "Lamatas" (455.-462. lpp.)!

"Trīs reizes gadā reliģiska mērķa dēļ jūdi tika aicināti sapulcēties Jeruzālemē. Padebeša staba apņemts, Israēla neredzamais Vadonis pats bija devis pavēles par šīm sanāksmēm. Jūdu gūstniecības laikā tās nevarēja ievērot, bet, kad tauta atkal tika pārvesta savā zemē, šo piemiņas dienu svinēšana tika atsākta no jauna. Kunga nodoms bija, lai gadskārtējie svētki ļaudīm atgādinātu viņu Dievu." (E. Vaita „Laikmetu ilgas”, 447. lpp.)

„Tas, ka Jāzeps un Marija Jēzu uzskatīja par savu bērnu, bija dabiski. Viņš ik dienas bija pie tiem, un Viņa dzīve daudzējādā ziņā līdzinājās citu bērnu dzīvei, tādēļ tiem bija grūti saprast, ka Viņš ir Dieva Dēls. Tiem draudēja briesmas nenovērtēt piešķirtās svētības – dzīvot pasaules Pestītāja klātbūtnē. Šķiršanās izraisītās bēdas un Jēzus izsacītais laipnais pārmetums tiem atgādināja viņu uzdevuma svētumu.” (E. Vaita „Laikmetu ilgas”, 81. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Pārdomā neiedomājamo patiesību, ka, lai gan Jēzus bija iecēlis šos likumus, kad Viņš ienāk cilvēcē, Viņš tiem pakļauj pats Sevi. Ko tas mums stāsta par Dieva raksturu?

2. Pamēģini iejusties Jāzēpa un Marijas vietā. Vai tas ir kāds brīnums, ka viņi pilnībā nesaprata visu, kas bija saistīts ar Jēzu? Vai nav pietiekami daudz jautājumu par Jēzu, ko arī mēs nesaprotam? Kā mēs varam iemācīties uzticēties un paklausīt, neskatoties uz to, ka daudz ko nesaprotam?

3. Ko tu teiktu kristietim, kas apgalvotu, ka mums ir jāievēro senie ebreju svētki? (Piemēram, tu varētu jautāt: „Kā tu domā ievērot šos svētkus, ja tie visi bija saistīti ar templi, kas jau sen ir iznīcināti, un ar upurēšanu, kas ir atcelta?”)
